

Уроженець О. М.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

МАТЕРІАЛИ

**науково-практичної конференції з міжнародною участю,
приуроченої 75-річчю з дня заснування
Вищого державного навчального закладу України
“Буковинський державний медичний університет”**

**Актуальні проблеми морфології
в теоретичній та практичній медицині**

24-25 жовтня 2019 року

м. Чернівці
БДМУ
2019

Секція «Значення морфології для клінічної практики»

віком піддослідного, віком на початку захворювання, та ін. Повільне протеє стабільне зниження мінеральної щільності кісткової тканини у щурів старечого віку говорить про стійкі руйнівні процеси, які відбуваються в кістці та є результатом впливу хронічної гіперглікемії.

Проніна О.М., Білаш С.М., Коптев М.М., Довбня Ю.М.
**МОРФОМЕТРИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЕЛЕМЕНТІВ
ПЕРИПРОТОВОГО ГЕМОМІКРОЦИРКУЛЯТОРНОГО
РУСЛА СЕРОЗНИХ ЗАЛОЗ СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ ЛОБОВОЇ
ПАЗУХИ ЛЮДИНИ**

*Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава, Україна
Кафедра клінічної анатомії та оперативної хірургії*

Поглиблене вивчення морфології лобової пазухи на сьогодні залишається актуальним завданням для медичної науки. Це пояснюється тим, що лобовий синус має тісні топографоанатомічні та функціональні зв'язки з носовою порожниною, очною ямкою і порожниною черепа, а патологія приносних пазух належить до найпоширеніших хвороб верхніх дихальних шляхів. Однак, згідно з літературними даними, вивченню морфо-функціональних особливостей слизової оболонки лобових пазух і її структурних елементів, не зважаючи на важливу захисну роль цих утворів, науковцями приділялося недостатньо уваги, що є істотним недоліком.

Метою дослідження було встановити морфометричні показники перипротокового гемомікроциркуляторного русла залоз слизової оболонки на різних стінках лобової пазухи людини.

У відповідності до міжнародних норм проведення медико-біологічних досліджень, робота була виконана на матеріалі слизової оболонки 52 лобних пазух людей обох статей, які померли у віці 30-87 років від причин, не пов'язаних з патологією приносних пазух. Фрагменти слизової оболонки фіксували в 2,5% розчині глютаральдегіду і ущільнювали в Епон-812. Отримані на ультрамикротомі напівтонкі зрізи забарвлювали 1% розчином толуїдинового синього. Морфометричні дослідження і мікрофотографування проводили за допомогою мікроскопа Biorex-3 BM-500T з цифровою мікрофотонасадкою DCM 900 з адаптованими програмами.

Морфометричне дослідження перипротокових гемомікросудин серозних залоз слизової оболонки передньої стінки лобової пазухи людини показало, що середній діаметр просвіту артеріол становить

(10,84±0,08) мкм, капілярів – (4,16±0,02) мкм, а венул – (12,74±0,11) мкм.

На нижній стінці показник середнього діаметру просвіту перипротокових артеріол був на 27,95 % меншим ($p < 0,05$), порівняно із відповідним значенням на передній стінці, і становив (7,81±0,09) мкм. Значення діаметру просвіту капілярів складало (4,89±0,01) мкм, що на 17 % ($p < 0,05$) перевищувало показник на передній стінці. Показник середнього діаметру просвіту венул дорівнював (9,70±0,06) мкм і на 25 % був меншими за відповідний показник на передній стінці лобової пазухи людини.

На задній стінці лобової пазухи людини метричні показники перипротокового мікроциркуляторного русла відповідно складали: для артеріол – (7,26±0,08) мкм, для капілярів – (3,79±0,02) мкм і для венул – (9,24±0,07) мкм, та були найменшими серед усіх стінок.

Для перегородки лобової пазухи середній діаметр просвіту артеріол перипротокового мікроциркуляторного русла серозних залоз слизової оболонки становив (8,73±0,07) мкм, капілярів – (4,88±0,01) мкм і венул – (9,61±0,06).

Проведене морфометричне дослідження показало, що на різних стінках лобової пазухи судини перипротокового гемомікроциркуляторного русла серозних залоз слизової оболонки мають різні значення показників середнього внутрішнього діаметра. Найменшим діаметр просвіту перипротокових артеріол є на задній стінці, найбільшим – на передній. Для капілярів максимальним цей показник був на нижній, а мінімальним – на задній стінці. Середній діаметр просвіту венул на передній стінці був найбільшим, найменшим – на задній. Отримані результати дозволяють стверджувати, що перипротокове гемомікроциркуляторне русло серозних залоз слизової оболонки має відмінності, зумовлені різним функціональним навантаженням і особливостями кровопостачання кожної зі стінок лобового синуса.

Раскалей Т.Я.

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА МОРФОЛОГІЧНИХ ЗМІН У РІЗНИХ ДІЛЯНКАХ СЕГМЕНТУ ТРАВМОВАНОГО СПИННОГО МОЗКУ

Національний медичний університет імені О.О.Богомольця,

м. Київ, Україна

Кафедра гістології та ембріології

Хребетно-спинномозкова травма посідає одне з чільних місць в переліку травматичних ушкоджень, і очолює перелік причин